

(ostatnia część do nr 11/2009)

Polacy w Królewcu

Dzisiaj w Królewcu są czynne dwa kościoły katolickie, które jurysdykcyjne należą od 1991 roku do arcybiskupstwa moskiewskiego. Proboszczem parafii Św. Wojciecha Adalberta jest ks. Jerzy Steciewicz. Pomagają mu w pracy duszpasterskiej polskie siostry nazaretanki, a przy parafii działa także Caritas. Powstał również oddział Kolegium Katolickiego im. Św. Tomasza z Akwinu (ok. 100 studentów), którego prefektem ds. nauczania został ks. dr Władysław Turek z Olsztyna.

roku prezesem Wspólnoty Kultury Polskiej w Królewcu została Helena Rogaczykowa, a sama organizacja od czerwca 2004 roku nosi nową nazwę: Federacja Polaków. Federacja może pochwalić się wieloma osiągnięciami, w tym wydaniem od listopada 1995 roku w nakładzie 500 egzemplarzy miesięcznika «Głos znad Pregoly», którego założycielem i redaktorem naczelnym do 2002 roku był prof. Kazimierz Ławrynowicz (1941-2002), a obecnie Maria Ławrynowicz,

wód importuje dużo żywności z Polski. Akademia Medyczna w Gdańsku współpracuje z wyższą szkołą medyczną w Królewcu. Polskie promy utrzymują łączność z Królewcem.

Marian Kałuski (2005 r.)

Na tym kończymy publikację artykułu Mariana Kałuskiego o królewieckich Polakach. Kilka słów o autorze tego materiału, ostatnie odcinki którego mogły wywołać kontrowersyjne reakcje czytelników. Reakcje takie mogą być spowodowane różnicami w świadomości historycznej wśród Polaków mieszkających w różnych częściach świata.

Marian Kałuski (ur. 1946 w Chełmnie) jest polsko-australijskim dziennikarzem, pisarzem i historykiem mieszkającym w Melbourne, Australia od 1964 roku.

Naukowo bada historię stosunków polsko-żydowskich oraz polsko-ukraińskich. Członek Światowej Rady Badań nad Polonią. Marian Kałuski jest autorem 16 książek, m.in. o Polakach w Australii, Chinach (pierwszej w języku polskim) i Nowej Zelandii. Dużo podróżuje po świecie rozmawiając z Polakami i badając ich losy.

W latach 1974-1977 był redaktorem „Tygodnika Polskiego”. Publikował m.in. w „Wiadomościach Polskich”, „Przeglądzie Katolickim”, „Kulturze”, „Wiadomościach”, „Dzienniku Polskim”, „Dzienniku Żołnierza”, „Tygodniku Polskim”, „Orle Białym” oraz „Gazecie Niedzielnej”. Obecnie współpracuje z „Tygodnikiem Polskim”, „Expressem Wieczornym”, „CyberExpressem” i „Przeglądem Katolickim”.

Współzakładał Studium Historii Polonii Australijskiej, którym kieruje od 1977 r. Dzięki jego staraniom Australia Post w 1983 r. wydała znaczek pocztowy upamiętniający zasługi Pawła Edmunda Strzeleckiego dla Australii. Należy do Australijskiego Towarzystwa Historycznego, Związku Pisarzy Australijskich i Stowarzyszenia Dziennikarzy Australijskich oraz Australijsko-Chińskiego Towarzystwa Przyjaźni.

W 1991 r. został odznaczony Krzyżem Zasługi przez prezydenta Lecha Wałęsę.

Ostatnio ukazało się monumentalne dzieło Mariana Kałuskiego pt. „Śladami Polaków po świecie. Część I”, które w formie CD wydało małżeństwo Edyta i Stach Mach ze Szwajcarii. W swym instytucie Polonicum Machinindex Institut we Fribourg'u państwo Machowie rejestrują polskie znaki pamięci w świecie.

Kaliningradzcy Polacy i Prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski. 28 czerwca 2003 r.

Katolików polskich w Królewcu odwiedził szereg razy abp Tadeusz Kondrusiewicz z Moskwy oraz kilku biskupów z Polski, szczególnie w okresie pionierskim, m.in. biskup warmiński Edmund Piszcz i biskup elbląski Andrzej Śliwiński. Dużą pomoc tutejszym katolikom i Polakom okazuje od 1991 roku polska katolicka organizacja charytatywna Caritas, szczególnie jej oddział warmiński.

To Polacy związani z parafią św. Wojciecha zaczęli myśleć o założeniu polskiej organizacji, Domu Polskiego, szkoły i gazety polskiej. Dużą pomoc w realizowaniu tych przedsięwzięć okazywał i okazuje powstały w 1992 roku konsulát polski w Królewcu oraz Wspólnota Polska z Warszawy.

Jesienią 1992 roku w Królewcu (Kaliningradzie) powstała pierwsza polska organizacja – Wspólnota Kultury Polskiej Obwodu Kaliningradzkiego, która w 2004 roku miała ok. 300 członków. Jej prezesem w latach 1992-2001 był Kleofas Ławrynowicz, zaś w październiku 2001 roku na czele organizacji stanął Michał Achramowicz, a do zarządu weszli Kleofas Ławrynowicz, Małgorzata Marszewska i Helena Rogaczykowa. Od listopada 2003

oraz zapoczątkowaniem nauczania języka polskiego w dwóch szkołach rosyjskich (nr 40 i nr 23) jako języka obcego. Zajęcia fakultatywne zapoczątkowali nauczyciele z Polski – Jerzy Sukow i Agnieszka Abramowicz oraz absolwentka polonistyki Uniwersytetu Kaliningradzkiego - Natalia Pałamarczuk. Przy Wspólnocie Kultury Polskiej działa 20-osobowy polski dziecięcy zespół ludowy «Bałtycki Bursztyn» pod kierunkiem Świełłany Siwołobowej-Potockiej i 25-osobowy chór pod kierunkiem Heleny Rogaczykowej. Telewizja królewiecka (rosyjska) odbiera też 2 programy polskie.

Niestety, Wspólnota Kultury Polskiej nie ma dotychczas własnej siedziby, stąd wiele imprez kulturalnych, zwłaszcza z okazji świąt narodowych organizuje w budynku Konsulatu RP. Np. w kronice działalności polskiej w Obwodzie Kaliningradzkim pod datą 25 stycznia 2004 roku czytamy, że w Konsulacie RP w Kaliningradzie odbył się karnawał dla dzieci i młodzieży polskiej.

Rozwija się współpraca gospodarcza Królewca i Obwodu Kaliningradzkiego z Polską. Już w 1992 roku było w Królewcu 118 polskich spółek „joint ventures”. Ob-